

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Handlingsplanen för fintech – ett viktigt steg mot en mer konkurrenskraftig europeisk finanssektor

[COM(2018) 109 final]

(2018/C 367/12)

Föredragande: **Petru Sorin DANDEA**

Remiss	Europeiska kommissionen, 10.4.2018
Rättslig grund	Artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt
Ansvarig facksektion	Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning
Antagande av facksektionen	27.6.2018
Antagande vid plenarsessionen	12.7.2018
Plenarsession nr	536
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	126/1/1

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK stöder kommissionens handlingsplan och anser att utvecklingen av finansteknik inom den europeiska finanssektorn kan innebära många fördelar för de europeiska företagen samt för deras kunder.

1.2 Kommittén anser att den plan som lagts fram av kommissionen skulle kunna stimulera utvecklingen av kapitalmarknaderna, men också de små och medelstora företag som är verksamma på det finansiella området.

1.3 Kommittén anser att åtgärderna i handlingsplanen, som syftar till att förbättra it-säkerheten och motståndskraften inom finanssektorn är viktiga, men att de bör kompletteras med regler för att säkerställa enhetlighet i utvecklingen av finansteknik i EU. Kommittén anser också att aktörer inom finansteknik bör omfattas av samma regler som den finansiella sektorn, framför allt i fråga om resiliens, tillsyn och it-säkerhet.

1.4 Kommittén anser att det för att uppnå lika villkor i fråga om tillgång till kunduppgifter inom ramen för PSD2 och den allmänna dataskyddsförordningen är mycket viktigt att rätten till överföring av personuppgifter genomförs på ett sätt som är förenligt med PSD2.

1.5 Med tanke på kryptovalutornas utveckling och deras stora volatilitet rekommenderar EESK kommissionen att ständigt och noga följa situationen på detta område i samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna. Vid behov bör man på EU-nivå vidta alla nödvändiga åtgärder så att säkerheten och stabiliteten i det finansiella och ekonomiska systemet inte på något sätt och inte vid någon tidpunkt kan äventyras.

1.6 I vissa nyligen genomförda studier har det konstaterats att införandet av finansteknik leder till en väsentlig förlust av arbetstillfällen i finansinstitut. EESK uppmanar medlemsstaterna att utforma och genomföra program med aktiva arbetsmarknadsåtgärder som gör att arbetstagare som påverkas av införandet av innovativ teknik inom finanssektorn så snart som möjligt kan hitta en ny anställning.

1.7 EESK uppmanar kommissionen att identifiera regler som skulle kunna tillämpas på företag som tillhandahåller molntjänster när det gäller deras ansvar att säkra de data som de lagrar. De bör omfattas av samma regler om skydd av personuppgifter som företag som lägger ut vissa typer av tjänster på entreprenad.

2. Kommissionens förslag

2.1 För att göra den finansiella marknaden mer konkurrenskraftig och innovativ lade Europeiska kommissionen den 8 mars 2018 fram en handlingsplan om hur man kan utnyttja de möjligheter som erbjuds av innovation baserad på finansteknik (fintech).

2.2 Kommissionens handlingsplan syftar till att göra det möjligt för den finansiella sektorn att införliva och dra nytta av de snabba framstegen inom ny teknik, t.ex. *blockkedjeteknik*⁽¹⁾, artificiell intelligens eller molntjänster. Enligt kommissionen bör Europa bli världsledande på området finansteknik, med företag och investerare som kan utnyttja de fördelar som den inre marknaden ger på detta dynamiska område.

2.3 På grundval av resultaten av det offentliga samråd som genomfördes i mars–juni 2017 anser kommissionen att behovet av en reform av lagstiftningen eller regelverket på EU-nivå i detta skede är begränsat. Däremot är det nödvändigt att genomföra ett antal specifika initiativ för att EU ska välkomna digitaliseringen av finanssektorn.

2.4 Handlingsplanen för finansteknik handlar bl.a. om att vidta de åtgärder som krävs för att möjliggöra innovativa affärsmodeller på EU-nivå, stödja införandet av teknisk innovation inom finanssektorn och förbättra säkerheten och motståndskraften inom finanssektorn.

2.5 Inom ramen för handlingsplanen och parallellt med detta meddelande har kommissionen även lagt fram ett förslag till förordning om leverantörer av investerings- och lånebaserade gräsrotsfinansieringstjänster till företag.

2.6 När det gäller beviljandet av licenser för finansteknikföretag har kommissionen uppmanat de europeiska tillsynsmyndigheterna att utvärdera de befintliga tillståndsförfarandena och att vid behov föreslå att kommissionen anpassar EU-lagstiftningen om finansiella tjänster. Under 2018 kommer kommissionen också att fortsätta att övervaka utvecklingen när det gäller kryptovalutor, i samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna, Europeiska centralbanken och rådet för finansiell stabilitet. På grundval av riskbedömningen kommer kommissionen att identifiera eventuella behov av reglering på EU-nivå.

2.7 När det gäller gemensamma standarder och interoperabilitetslösningar för finansteknik kommer kommissionen att samarbeta med Europeiska standardiseringskommittén och Internationella standardiseringsorganisationen, bl.a. när det gäller *blockkedjeteknik*. För att utveckla innovativa affärsmodeller på EU-nivå kommer kommissionen att uppmana de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att anta initiativ som underlättar innovation. Kommissionen uppmanar också de europeiska tillsynsmyndigheterna att underlätta samarbetet kring tillsyn, inbegripet samordning och information gällande innovativ teknik samt inrättandet av innovationscentrum och testanläggningar på regleringsområdet.

2.8 För att stödja teknisk innovation inom finanssektorn kommer kommissionen att inrätta en expertgrupp som ska bedöma förekomsten av rättsliga hinder för finansiell innovation. Kommissionen uppmanar de europeiska tillsynsmyndigheterna att analysera behovet av att utfärda riktlinjer när det gäller utläggande på entreprenad till tillhandahållare av molntjänster. Den kommer att främja utarbetandet av standardavtalsklausuler för finansinstituts utläggande av molntjänster på entreprenad.

2.9 Kommissionen anser att det europeiska regelverket och den europeiska tillsynsramen bör göra det möjligt för företag som är verksamma på den inre marknaden att dra nytta av finansiella innovationer och på så sätt erbjuda sina kunder produkter av högre kvalitet.

2.10 Kommissionen kommer att genomföra ett offentligt samråd om fortsatt digitalisering av reglerad information om företag som är noterade på de reglerade marknaderna i EU, bl.a. om ett eventuellt inrättande av en europeisk portal för finansiell insyn, baserad på teknik för distribuerade loggar (RegTech).

⁽¹⁾ En *blockkedja* är en kontinuerligt växande lista med dataposter, så kallade block, som är sammanlänkade och säkrade genom kryptering. *Blockkedjan* är utformad så att det är svårt att ändra dataposterna. Det är en "öppen, distribuerad databas som kan registrera transaktioner mellan två parter effektivt, permanent och på ett kontrollerbart sätt". De data som registrerats i ett givet block kan inte ändras retroaktivt utan att alla påföljande block också ändras, vilket kräver enighet bland majoriteten i nätverket. (Källa: Wikipedia)

2.11 När det gäller *blockkedjeteknik* inrättade kommissionen i februari 2018 en EU-observationsgrupp och ett EU-forum och inledde en undersökning om möjligheten att inrätta en offentlig infrastruktur för *blockkedjeteknik* i EU i syfte att utveckla gränsöverskridande tjänster. Kommissionen vill bedöma i vilken utsträckning *blockkedjeteknik* kan utvecklas som en infrastruktur för digitala tjänster inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa. Kommissionen kommer också att stå som värd för ett EU-laboratorium för finansteknik.

2.12 För att öka säkerheten och motståndskraften inom finanssektorn kommer kommissionen att anordna en offentlig-privat workshop för att bedöma hindren för informationsutbyte mellan finansmarknadsaktörer om cyberhot, och för att hitta möjliga lösningar. Kommissionen uppmanar de europeiska tillsynsmyndigheterna att utvärdera kostnaderna och fördelarna med att utveckla en enhetlig ram för att testa cyberresiliensen hos viktiga aktörer och infrastrukturer inom hela EU:s finanssektor.

3. Allmänna och särskilda kommentarer

3.1 Kommittén stöder kommissionens handlingsplan och anser att utvecklingen av finansteknik inom den europeiska finanssektorn innebär många fördelar för både företagen och konsumenterna.

3.2 EESK anser att handlingsplanen för finansteknik är ytterst viktig för att man ska kunna fördjupa och utvidga kapitalmarknaderna genom att integrera digitaliseringen, och således även för kapitalmarknadsunionen, som är en prioriterad fråga på EU:s dagordning. EESK anser också att handlingsplanen för finansteknik kan utgöra en viktig stimulans för de små och medelstora företagen, som utgör 99 % av det totala antalet företag i EU, genom att öka finansieringsmöjligheterna och därigenom göra det möjligt för dem att anta enkla och tillgängliga lösningar.

3.3 Kommittén anser att de åtgärder som anges i handlingsplanen när det gäller att förbättra it-säkerheten men även motståndskraften inom finanssektorn är viktiga, men att de bör kompletteras med regler som säkerställer enhetlighet i utvecklingen av finansteknik i EU.

3.4 EESK delar kommissionens uppfattning att den europeiska reglerings- och tillsynsramen måste ge företag som verkar på den inre marknaden möjlighet att utnyttja finansiella innovationer och på så sätt erbjuda sina kunder bättre produkter. Kommittén anser dock att detta inte får ske på bekostnad av säkerheten. Lika villkor måste råda för alla aktörer, oberoende av hur de bedriver verksamhet⁽²⁾.

3.5 Reglerna för finansinstitut har skärpts efter den senaste finanskrisen såväl på EU-nivå som på medlemsstatsnivå. De omfattar även it-säkerhet och innebär att bindande säkerhetsbestämmelser och säkerhetsstandarder fastställs för den finansiella sektorns institutioner. EESK anser att it-säkerhetsstandarderna bör tillämpas på EU-nivå även för företag som tillhandahåller tjänster inom finansteknik. För att säkerställa en enhetlig tillämpning bör dessa standarder regleras på europeisk nivå och till och med utvidgas till global nivå.

3.6 EESK påminner om att it-attacker i regel sker över landsgränserna. Informationsutbytet mellan medlemsstaternas myndigheter om it-hot eller it-angrepp är dessutom för närvarande relativt begränsat på grund av bestämmelser i nationell lagstiftning. En högre grad av samordning, reglering och tillsyn på EU-nivå är mycket viktig.

3.7 När det gäller kryptotillgångar och i synnerhet kryptovalutor har man i Europa den senaste tiden kunnat se vilka höjder de kan nå och hur volatila de är. Med tanke på denna utveckling, bristen på insyn och de stora risker som detta kan medföra rekommenderar EESK kommissionen att ständigt och noga följa situationen på detta område i samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna. Åtgärder måste också vidtas när säkerheten och stabiliteten i det finansiella systemet vid någon tidpunkt eller på något sätt skulle kunna äventyras. Dessa åtgärder bör i första hand gälla för hela EU och bör därför vidtas på den nivån.

3.8 I fallet kryptovalutor har man kunnat konstatera att teknikbaserad innovation kan kringgå regelverket, trots att den i praktiken används på en starkt reglerad marknad. Med tanke på den stora volatiliteten och bristen på insyn på detta område, samt de stora risker som kryptovalutorerna kan medföra för investerare, rekommenderar EESK att kommissionen och medlemsstaterna utreder metoder som bör införas för att utöva tillsyn över transaktioner med dessa valutor.

⁽²⁾ EUT C 227, 28.6.2018, s. 63.

3.9 Kommissionen har föreslagit att man ska inrätta en observationsgrupp för blockkedjeteknik. EESK anser att observationsgruppens mandat bör utvidgas till att omfatta hela det finanstekniska området med tanke på hur dynamisk utvecklingen av finanstekniska tillämpningar är. Tillämpningar av *blockkedjetyp* väcker också frågor om behörighet och ansvar när det gäller tillämplig lagstiftning. EESK stöder kommissionens idé om att lansera ett blockkedjeinitiativ på EU-nivå, som kan förtydliga hur denna teknik ska användas och åtgärda den splittring som i dag råder.

3.10 Det har konstaterats att införandet av finansteknik leder till en väsentlig förlust av arbetstillfällen i finansinstitut. EESK uppmanar medlemsstaterna att utforma och genomföra program med aktiva arbetsmarknadsåtgärder som gör att arbetstagare som påverkas av införandet av innovativ teknik inom finanssektorn så snart som möjligt kan hitta en ny anställning.

3.11 Kommissionen hyser farhågor om att det faktum att finansiella företag lägger ut tjänster på entreprenad till företag som tillhandahåller molntjänster kan leda till att överföringen av upplysningar och data i allt för hög grad koncentreras till det fåtal företag som är verksamma på denna marknad, som i regel inte är baserade i EU. EESK uppmanar kommissionen att identifiera regler som skulle kunna tillämpas på företag som tillhandahåller molntjänster när det gäller deras ansvar att säkra de data som de lagrar.

Bryssel den 12 juli 2018.

Luca JAHIER
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*
